

Лауреати «Смолоскипа»

Сергій Рибницький

Я – КИСЕНЬ

Збірка оповідань

Лауреати «Смолоскипа» 2017 року

Номінація «Дитяча література»

Марія Луговик – збірка поезій «Золоті баранчики»

Номінація «Поезія»

Ірина Загладько – збірка поезій «Легіт і лемент»

Ігор Мітров – збірка поезій «Батрахомиомахія»

Олександр Мимрук – збірка поезій «Цукровик»

Номінація «Проза»

Дарина Березіна – роман «Факультет»

Сергій Рибницький – «Я – кисень»

Лауреати «Смолоскипа»

Сергій Рибницький

Я – КИСЕНЬ

Збірка оповідань

**Київ
«Смолоскип»
2018**

УДК 821.161.2'06-32

P49

Чи уявляли ви, як звучить космос? Певно, ви спершу подумаете про «Space Oddity» Девіда Бові. А може, кожної миті Всесвіт розширюється звуками «Блакитного Дунаю» Штрауса?

2084 рік, людство досі спостерігає в телескопи за Марсом – у надії, що одного дня таки пощастить висадитися на поверхні червоної планети і вдихнути на повні груди кисень чужої атмосфери. У відповідь на оптимістичний запит земної цивілізації у скронях гукає кров – так звучить порожнеча, глибини й виміри якої досліджує у своїх оповіданнях Сергій Рибницький. Його герої блукають вулицями Вінниці, поверхнею Марса, губляться між кільцями Сатурна та на периферії української залізниці, щоразу виринаючи з хиמרнішої й небезпечнішої пригоди – або ні (не виринаючи).

Бо коли прокручувати реальність у зворотному напрямку, Хепі Енд може стати катастрофою космічних масштабів. Ви коли-небудь слухали «Місячну сонату» навспак?

Ground control to Major Tom – подорож от-от почнеться.

ISBN 978-966-1676-31-1 (Серія)
ISBN 978-617-7173-84-6 (ТОВ «Смолоскип»)
ISBN 978-617-7321-15-5 (МБФ «Смолоскип»)

© Сергій Рибницький, 2018
© «Смолоскип», 2018

із вдячністю:

Катерині Ляшевській
Дмитрові Штофелю
Вікторії Гранецькій
Олександрю Вешелені
Ірині Вікирчак

Пояснювальна записка¹

[замість передмови]

1 Під настрій до оповідання С. Рибницького «Політех.
Пояснювальна записка на випадок провалу завдання».

А почнімо з фантастичного припущення. Що, якби Говард Філіпс Лавкрафт міг народитися вдруге — у нашому просторі та часі — і продовжити свої приголомшливі літературні експерименти за клавіатурою чийогось письменницького комп'ютера? Після знайомства з цією збіркою оповідань мені видається, що чи не найцікавіше великому класику було б попрацювати за клавіатурою молодого вінницького автора Сергія Рибницького — почасти тому, що й Сергій тяжіє у творчості до старої методи (він пише свої тексти спочатку «від руки», а лише потім передруковує на комп'ютері), та, насамперед, тому, що між рядками його оповідань витає та сама невловима лавкрафтівська магія. І це жодним чином не порівняння чи навішування «ярликів», позаяк молодому автору вдалося уникнути наслідувань, він дивовижно самотній. Відтак не дивно, що свого часу Сергій Рибницький став одним із переможців конкурсу горороповідань, присвяченого творчості Говарда Філіпса Лавкрафта, а з цією прозовою збіркою здобув лауреатство у щорічному літературному конкурсі від видавництва «Смолоскип», яке відкрило

чимало знакових імен сучасної української літератури.

Збірку розпочинає абетковий есей, де кожна літера проростає в урбаністичну Вінницю — чи радше навпаки — Вінниця стає абеткою. Сповнений поетамних символів і живих алюзій, цей текст говорить замість автора, налаштовуючи читача до знайомства з прозою високого гатунку. Наступні ж оповідання складають довершене коло, опинившись у котрому, мимоволі забуваєш, що читаєш авторський дебют. Приміром, детективна оповідка «Молочні ями» занурить нас у розслідування таємничих викрадень та вбивств жінок, натомість моторошно-ліричне «Політех. Пояснювальна записка на випадок провалу завдання» проведе палатами й коридорами совкової лікарні-божевільні. «Щастя у кредит» запропонує укласти потойбічну угоду і разом з'ясувати, на що ми здатні заради ефемерного буття щасливими, а повість-мініатюра «Синдром передчасного інтелекту» змусить повірити в позаземних прибульців, макабричний сюрреалізм українського села та цинічні витівки розпаленої алкоголем підсвідомості (ось тут готуємо

своє почуття гумору і приймаємо правила гри автора). А замикає збірку елегійний осінній есей, із настроєм якого напевно не хочеться прощатись. Як і загалом із цією книгою, що вельми надається до перечитування й проживання знову.

Адже це книга для вимогливого читача, поціновувача якісної химерної прози, котра лише на перший погляд химерна, тому що багатшарова, глибока й місцями геть незбагненна. Тут урбаністичний часопростір чергується з похмурою сільською екзотикою, вільні есеї — з карколомними сюжетними задумами й ідеями, драматична темна романтика — з технічним прагматизмом і знанням життя, яким воно є... Тож хочеться сподіватися, це лише початок захопливої книжкової подорожі в товаристві Сергія Рибницького — далєбі, він має що нам сказати.

**Вікторія Гранецька,
письменниця**